

03

FESTIVALAVIS FOR
KORTFILMFESTIVALEN I GRIMSTAD
2005

KORT & GODT

Abstrakt film for dere!

LEDER'N

Den britiske multikunstneren og Lux-arkivisten Ian Helliwell uttaler i dagens Kort & Godt at, ”av og til er det mer substans i abstrakte filmer, noe bare er i bildet. Man trenger ikke å forstå alt, bare føle at noe ER.” Ian har ikke hørt alt bar-snakket som har vært i Grimstad de siste 10-15 årene. For det finnes mye av en klassisk holdning til kortfilmspråket i norsk filmbransje, og det finnes mye syting, klaging og utskjelling av abstrakte filmer. Som kortfilmfestivalen hvert år insisterer på å ta med i sine programmer. Enten man forstår eller føler at de er der.

Kortfilmfestivalen har definert seg som et sted mellom det eksperimentelle og det dokumentære uttrykket, uten å glemme den klassiske fortellingen i sitt rom. Men diskusjonene man overhører gjennom dager og netter handler fortsatt om hvorfor man skal se alle disse filmene som ikke handler om noe, og som knapt har noen rytme.

I dag og i morgen skal Ian Helliwell presentere filmer fra Lux-arkivet. Han vet han har mange interesserte knyttet opp mot disse presentasjonene av uavhengig og fri kortfilm og videokunst. Og kanskje burde en del av ”dere andre” ta en titt innom, og konfrontere problemene med en som er invitert til Kortfilmfestivalen for å kunne gi svar.

Velkommen Ian!

Velkommen godvær!

Kalle

NR. 03 FREDAG 17. JUNI KOLOFON

Utgiver: Kortfilmfestivalen
tlf.: 37 25 07 95
fax.: 37 25 07 91

Redaktør: Kalle Løchen

Journalister: Marita Løvmo Iversen
Hanna Seferowicz
Anne Dorthe Lunås
Håvard Nyhus
Kristian Slagsvold
Guro Kjellsen

Foto: Nina Strand

Design: Åsmund Seip & Toni Harzer
– upstruct.com –

Trykk: Grimstad Trykkeri

	Catilina	Pan	V.Hallvard	Skyline	Annet
10 00					
15	NK 2 (reprise)	REVERENCE: FILMER AV OWEN LAND 2	The 3 Rooms of Melancholia 106'		NORSK KORTFILM FOR BARN
30					
45					
11 00					
15					
30					
45					
12 00	IK 2	NK 6	The Shutka Book of Records 77'	Norsk Filmforbund: TIL KAMP MOT BOLLE- PRODUSENTENE	Grimstad hotell: APPLE WORKSHOP
15					
30					
45					
13 00					
15					
30					
45					
14 00	ND 3 Kong Hussain av Pakistan... 52' More Than Football 51'	Christopher Nielsen: SLIPP JIMMY FRI	Compadre 90'		Norsk filmut- vikling invit- erer til APPLE BÅTTUR
15					
30					
45					
16 00					
15		Ian Helliwell: LUX	Wedding of Silence 29' In the Dark 45'	Deltakertreff: NK 2 ND 3	Norsk film- utvikling invit- erer til APPLE BÅTTUR
30					
45					
17 00	NK 3 (reprise)				
15					
30					
45					
18 00					
15			ANJA BREIEN 2	Norsk film- institutt: Lansering av DVD Norsk Kort 004	
30					
45					
19 00	NK 4	IK 1 (reprise)			
15					
30					
45					
20 00					
15			Lord of the Flies 45'		
30					
45					
21 00	IK 3	ND 2 100% menneske 75' Natthjemmet 25'	The Yellow Tag 6' Miina! 90'	Deltakertreff: NK 3	
15					
30					
45					
22 00					
15					Apoteker- gårdens bakhage: Festen et helafstens arrangement
30					
45					
23 00	Lang natt med kort film			ANIMATED MUZIEK 2	
15					
30					
45					
00 00					
15					
30					
45					

NK – NORSK KORTFILM ND – NORSK DOKUMENTAR
IK – INTERNASJONAL KORTFILM

Stopp meningsløyså!

NOTISER

EKSTRA FOREDRAG

Britiske Chris Hales holder foredrag om interaktiv film på Skyline lørdag 18. juni kl. 14.

Hales byr bl.a. på en sjelden sjanse til å se verdens første interaktive film, den tsjekkiske filmen "Kinoautomat" fra 1967, og han vil også vise egne arbeider.

DVD 004

Norsk kortfilm er "hot stuff" i Grimstad, ingen tvil om det. Salene fylles til randen av folk som er sugne på å se hva som skjer. Men nå er det på tide å se hva som skjedde. DVD-serien av norske kortfilmer fortsetter, og årgangen 004 lanseres med pomp og prakt og billig øl på Skyline kl 18 i kveld. En svært fyldig DVD inneholder det beste fra fjorårets årgang, og har til og med fått med noen av de refuserte fra i år. Det er Norsk Filminstitutt og FILM&KINO som står bak denne utgivelsen, som er et viktig bidrag til å la norsk kortfilm få et videre liv etter Grimstad.

Samtidig med denne lanseringen vil man også minne om utgivelsen av den unike Anja Breien-DVDen med alle hennes kortfilmer og et grundig bakom-intervju laget av Kjersti Alver.

Filmarkivet.no, som er portalen for visning av norsk film via bredbånd, minner om at alle disse filmene vil være tilgjengelig via deres kanaler. Filmarkivet.no ennå rundet 100 000 besøkende i går kveld.

SOAP GOES METHOD

Eller er det en mening med at såpeserier på TV skal kunne ta bruk i såkalt Method Acting. Norsk Filmutvikling tror det, og har invitert til en workshop med Marketa Kimbrell i august. Marketa Kimbrell har vært i Norge flere ganger, og er banebrytende i sitt arbeid med å videreutvikle Method Acting til et verktøy for regissører.

Workshopen vil utforske grensene til allerede veletablerte hverdagsserie-karakterer i Hotell Cæsar. Sentrale spørsmål blir bla.a. hvilke veier rollefigurer kan ta for å bringe dem nærmere sitt publikum, og hvor karakterdrevne og komplekse kan scener bli innenfor denne sjangerens begrensninger av tid og rom.

4 regissører og 4 manusforfattere skal få plass på denne workshopen som foregår fra 1. til 6. august. Norsk Filmutvikling vil gjerne ha søknader innen 20.juni. Så det beste er kanskje å ta tak i dem mens dere er her nede.

KORTFILMMANUS I BOKFORM?

Forlaget Transit A/S skal i høst gi ut manuset til "Fia og klovnene" av Elsa Kvamme. Forlagsredaktør Gunnar Totland forteller at han gjerne kunne tenke seg å utvide engasjementet på filmfronten. Kortfilmmanus i bokform er ikke utprøvet ennå, men Totland mener det er potensiale i å la kortfilmteksten komme ut i papir. Det vil i hvert fall være et spennende tilskudd til en fattig norsk filmlitteratur. Og som en Kort & Godt-kommentar til forlaget: - Vi vil også se manusene av filmer uten dialog!

Prosjektorene i Lille
Halvard og Pan er levert av
projectiondesign

INTERVJU:
IAN HELLIWELL

Så sitter vi her. I mørket. Jeg og multikunstneren Ian Helliwell. En udefinerbar lyd trenger seg ut av høyteren ved siden av lerretet. En mann springer ut av døra. Tekniske problemer. Ian sitter uberørt, stille og myser gjennom markerte 70-tallsbriller ned i programbladet." Mumlemumle...mumle...Ni måsta ETA!". Lyd. Bilde. Norsk kortfilmprogram nummer to er i gang. Han skriver noe med den røde pennen og krysser bein.

TUR-RETUR IAN

Den britiske filmskaperen og musikeren Ian Helliwell sitter i den internasjonale juryen i tillegg til at han skal presentere filmer fra LUXs arkiv. LUX er Storbritannias fremste organisasjon for blant annet oppbevaring av film- og videokunst. Fra sitt eget kunstneriske ståsted har han valgt ut både gamle og nye eksperimentelle kortfilmer til sine to program kalt Lux Unlocked en og to.

-Jeg ønsker å inspirere unge filmskaperne til å eksperimentere mer, sier Ian mens han nipper til teen. Steadet er baren på Terje Wiegen Bar.

-Alt er lov, men må ha en baktanke!

Med baktanke mener ikke Ian en episk historie eller

godt belagt forklaring, men man må ville noe med filmen. Med abstrakt film kan man få fortalt mer. Ikke alt kan sies med ord. Selv har Ian laget over førti eksperimentelle kortfilmer.

-Av og til er det mer substans i abstrakte filmer, sier Ian og heller melk i teen sin.

-Noe bare ER der i bildet. Man trenger ikke bestandig å forstå alt, bare føle at noe ER, forteller han mens han feker ivrig med hendene.

Ute henger skyene. Han forteller at Grimstad er som byen Porth Marion i Wales der serien fra 1960-tallet, "The prisoner", ble filmet.

-En sånn liten fin men mystisk by, legger han til og klemmer vannet ut av teposen. Sterk te.

Ian krysser det andre beinet over det ene. En mann har låst seg inne. Der kom smilet. Headsettet med oversettelsen henger rundt ørene hans. Han skribler ivrig noe rødt ned i programmet igjen. Det tynne men bustete håret hans danner en fraglete silhuett mot det hvite lerretet. Han puster knapt. Ny film.

FOR MANGE ORD KAN ØDELEGGE OPPLEVELSEN AV FILM

Ian oppfordrer regissører til å våge mer, stå på egne bein og finne sitt eget personlige uttrykk. Selv har han ikke gått på skole siden han var 16 år. Han ble musikk og filminteressert allerede i tolv-årsalderen. Brorens punk og electronicaplater tok han til en annen dimensjon. Og det tok ikke lang tid før trommesettet var på plass på gutterommet.

-Og det gikk siden hardt utover radioene hjemme, sier han og ler. Ian lager nemlig sine egne instrumenter og derfor musikken til filmene selv. Musikken er veldig viktig i filmen mener Ian.

-Bilde og musikk må være likeverdig og leve i symbiose.

Det lyser av øynene hans. Dette er mannen som kan sine saker.

Skjermet fra filmskoler og annen kortfilm skapte Ian sitt eget uttrykk. Abstrakte filmer ble sjelden vist på britisk tv og Ian hadde bare seg selv å hente inspirasjonen fra.

-Jeg heller mer mot definisjonen av en malerkunstner enn en vanlig filmregissør, forteller han mens han retter på brillene. Han bruker blant annet teknikker som maling direkte på filmrullen sammen med egenkomponert musikk uten dialog.

-For mange ord kan ødelegge opplevelsen av film, mener Ian.

Damen ved siden av oss tørker en tåre med meg. Tørker Ian?Mørket holder svaret tilbake. Jakker tas på . Lys. En høy tynn mann reiser seg. Den fargesprakende skjorten går foran ut av kinosalen. Blått dekorert med hvite og orange prikker. -A cup tea?spør jeg.

MARITA LØVMO IVERSEN

Kort & godt tok med Christoffer Nielsen til en nødvendig samtale om tidenes dyreste norske animasjonsfilm om tapere.

NIELSENS JIMMY

- Det har vært en del prat om hvor mye filmen koster, uten at det i mine øyne er så viktig. Filmene ble så dyr, fordi jeg ville den skulle bli bra.

Filmene vi snakker om er selvsagt Nielsens nye film om to av prototypene i det Nielsenske universet, Odd og Geir, titulert Slipp Jimmy Fri. Anledningen for Nielsens besøk i Grimstad, er hans foredrag på Pan fredag ettermiddag om nevnte film.

- Jeg vil fortelle litt om historien rundt prosjektet, og vil vise eksempler fra forskjellige stadier i prosessen. Til slutt vil jeg vise femten minutter fra filmen.

Nielsen understreker at filmen ikke er ferdig og at musikken på slutten som vises er midlertidig.

- Jeg håper filmen vil kunne leve opp til mine egne og andres forventninger, men jeg kan ikke si noe om det før filmen kommer.

- Dette er Work-in-progress, kan du si. Det er et spesielt kasus at en så dyr animasjonsfilm er laget med stort sett private midler i Norge. Jeg tror det kan være interessant for folk i og utenfor bransjen å se hvordan en animasjonsfilm blir til. Jeg vil i den sammenheng ta opp problemer jeg kom opp i underveis. Det er alltid meningsforskjeller i en slik prosess.

Nielsen er ikke enig i at en stor produksjon som Slipp Jimmy Fri gjør ham mer "etablert", i uttrykkets sidrompa betydning.

ALT ER UNDERGRUNN OG ROCK 'N' ROLL FOR TIDEN

- Alt er undergrunn og rock 'n' roll nå om dagen. Jeg fikk en glimrende sjanse og tok den. Filmmediet gir også nye dimensjoner ved musikk og lyd, noe jeg synes er spennende.

Hva er greia med den narkomane elefanten, spør jeg og Nielsen ler.

- Det virket som en god ide på det tidspunktet, men jeg ser at det kan oppfattes som et noe sykt påfunn. Det sies at virkeligheten overgår fantasien og jeg må spørre, finnes Odd og Geir?

- Odd og Geir er mine genuine oppfinnelser. De er selvsagt satt på spissen, men det finnes sikkert folk som ligner der ute.

På spørsmål om Nielsen ser på seg selv som en formidler av underholdning eller kunst er han noe diffus.

- At noe er morsomt eller underholdende er en effekt av at jeg har noe på hjertet. Det er morsomt fordi det treffer. Det er ikke det beste jeg har gjort, sier Nielsen ydmykt.

- Jeg har gjort bedre ting innen tegneseriesjangeren. Filmene har nå fastsatt premiere til mars 2006.

KRISTIAN SLAGSVOLD

INTERVJU:
CHRISTOFFER NIELSEN

DET ER MORSOMT FORDI DET TREFFER

INTERVJU:
SIRIN EIDE &
PETER BØE

Å SKOTTE PÅ HVERANDRE

Inn gjennom et nåløye, men utenfor et annet. Du har skrevet et jævlig bra manus i følge Peter Bøe, men kortfilmfestivalen viser deg ikke allikevel.

-Jeg mener det er interessant å vise filmer vi har gitt større økonomisk støtte til, ene og alene for å se hva staten gir penger til. Det blir på en måte en kontrollinstans for oss i filmfondet også, sier Sirin Eide, kortfilmkonsulent én av to.

-Nei, jeg er uenig. Det bør være en selvstendig vurdering av forhåndsjuryen. Valg går alle veier, sier Peter Bøe, den andre kortfilmkonsulenten i Norsk Filmfond.

De liker ikke å bli intervjuet sammen.

-Skal vi liksom snakke i munnen på hverandre nå?, smiler den ene. Til sammen sitter de på 24 millioner, men bevilger hver for seg. De har vanntette skott seg i mellom, men ikke tettere enn at de spiser lunsj sammen i blant. Og omgås på kortfilmfestival.

-I to tredeler av tilfellene refuserer vi det samme. Det hender jo at Sirin går inn for å støtte et prosjekt som jeg har refusert, men sånn skal det jo også være, sier Peter Bøe.

-Det skjer akkurat ofte nok til at vi er komfortable med det.

Mye makt til vanlig, ingen her. Men meninger har de her også.

-Dropp kinofilmene på kortfilmfestivalen, sier Sirin.

-Jeg skulle gjerne hatt et ord med uttaksjuryen, sier Peter.

Det er fristende å si - snakk med dem da vel, Grimstad er ikke så stort. Men han spøker nok. Sirin fortsetter:

-Slipp til de som ellers ikke gjør det. Dette bør være deres forum.

Kortfilmens forum altså. Men hvordan står det nå til med den? Filmfondet burde vite hva de snakker om.

-Det er ikke så mye "flink" film lenger, snarere mer vesentlig, den har mer på hjertet, sier Sirin.

Tiden preger det meste. Norsk kortfilm intet unntak. 90-tallet og masse form er byttet ut med substans og vilje. Bankebrett og naivisme ut, knyttnever og palestinskjerf inn. Georg "Sæt Problem under Debatt" Brandes hadde nok smilt i skjegget. Aner vi en politisk helling?

-Tja, kanskje. I vid forstand gjør vi vel det, går Peter med på. Meningene er klarere og sterkere.

Men kortfilmen er først og fremst mangfoldig må vite. Det er mange posisjoner og synspunkter der ute. Og i kortfilmsjangeren får alle være med. Nesten da. For å ro en ide over til det forjettede land, kalt ferdig film, er gjerne Filmfondets gunst en betingelse.

-Skriv et jævli godt manus, det er veien å gå, forklarer Peter.

-Vi har egentlig ganske vidt spekter begge to, tilføyer Sirin.

SKAL VI LIKSOM SNAKKE I MUNNEN PÅ HVERANDRE NÅ

-Jeg mener fortsatt det burde være interessant for grimstadpublikummet å se hvilke filmer vi støtter, sier den ene.

-Ja, jo. Jeg er jo enig i det, sier den andre.

Så er de plutselig ikke uenige allikevel. Det er bare to hensyn og ta. Som alltid er det den gyldne middelvei som gjelder. Stakkars tabloidjournalister.

ANNE DORTE LUNÅS & HÅVARD NYHUS

Filip Marczewski og Olej Chorny har reist fra Øst-Europa til Grimstad for å vise sine filmer som er over på knappe tre og fem minutter.

FLERE HUNDRE MIL FOR ÅTTE MINUTTER

Ved et første blick virker de veldig forskjellige. Marczewski er en ung og lovende filmstudent fra Warszawa. Olej er en eldre og etablert videokunstner i Kiev. Marczewski drikker helst latte, Chorny foretrekker svart kaffe og sigaretter. Selv om den ytre fasaden er som natt og dag, har de to likevel mye til felles. Og begge synes brunost er veldig godt, og at salt sild er veldig rart...

MARCZEWSKI: Det er vel bare to ting man kan gjøre på festival. Det ene er å se så mye film som mulig.

CHORNY: Det andre er å drikke vodka!

De to møter hverandres blick og bryter ut i latter.

Regissørene er her først og fremst for å vise filmene for et utenlandsk publikum, og observere deres reaksjon.

MARCZEWSKI: Det er interessant å se hvordan en film på fem minutter kan diskuteres i timer med et nytt publikum.

CHORNY: Hjemme i Kiev kan jeg forutse en reaksjon fra publikum. Jeg kjenner ikke nordmenn, og aner ikke hvordan de kommer til å reagere. Det er veldig spennende.

Både filmen til Marczewski og Chorny er uten dialog. The First Karaoke er Chornys bidrag som er over på knappe tre minutter, der det er musikken som bærer filmen som kun består av arkiv materiale. Marczewski ønsker i likhet med Chorny å formidle en sterk historie om arbeidsledighet i Polen kun gjennom bilder.

DETTE ER NOE AV DET RARESTE JEG HAR SMAKT

Under årets Grimstad festival er det få internasjonale regissører som har dukket opp med sitt nærvær. Men for ukraineren og polakken er Grimstadfestivalen nøye selektert. Som regissører har de ikke tid til å dra på alle festivaler der filmene deres skal vises. Da hadde filmskaperne aldri fått tid til å jobbe. Årlig reiser de på fem til seks festivaler. Og filmene blir kanskje vist på nærmere førti filmfestivaler.

MARCZEWSKI: Grimstad har et veldig godt renommé i utlandet.

CHORNY: Jeg tenker overhodet ikke på konkurransen. Det viktigste for meg er å vise filmen, og få med meg reaksjonen til publikum.

MARCZEWSKI: Det er veldig forskjellig fra festival til festival vedrørende hvilken filmer som vinner. Som regissør er det ikke lov å tenke tanken om å vinne en pris. Det viktigste er å ville fortelle noe viktig.

Både Marczewski og Chorny har sansen for det norske. Men Brunost og salt sild har de aldri smakt før idag.

CHORNY: Er det geitost?

MARCZEWSKI: Mmm...dette var jo veldig godt. Kan jeg ta en til.

To utenlandske regissører står nedenfor kinoen i Grimstad og gumler i seg brunost så ørene rister. Ukraineren tar et lite napp på haletippen til en liten buet salt sild. Litt overbevist - men ikke helt. Marczewski tygger veldig lenge og sakte.

MARCZEWSKI: Dette er noe av det rareste jeg har smakt.

Selvom salt sild er mer vanlig som kino godteri, er det brunost som seirer som kino snacks hos de utenlandske regissører idag. Så bli ikke sjokkert hvis du kjenner lukten av geitost i kinosalen neste gang du er på kino...

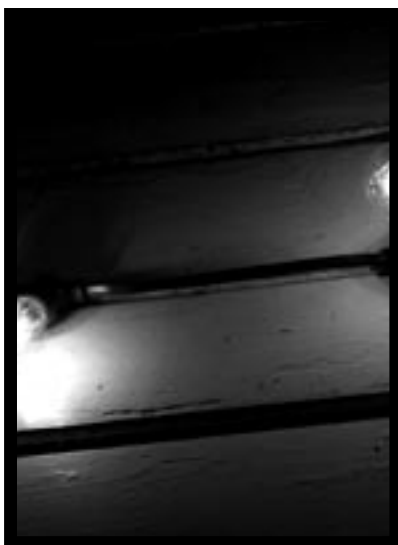
HANNA SEFEROWICZ

INTERVJU:
FILIP MARCZEWSKI
OLEJ CHORNY

REPORTASJE:
FRA MOTTAKELSEN I BAKGÅRDEN
PÅ APOTHEKERGÅRDEN

RINGREVER OG RØDVIN

Under en mørkegul, varm parasoll i en behagelig, lun og omsorgsfull bakgård. Du trenger ikke å ta veien andre steder, for her er folk nok. Og det er plass til alle. Til deg også.

Se på film, ja. Men vi må også ha tid til å se på hverandre, så blir vi nok litt mykere også. Varme bakgårder skaper varme mennesker.

Hva skjer der borte 'a? Hvorfor stimler alle til i enden der? Jeg får vel mingle litt, jeg også...

- Er der her det er gratis rødvin å få, eller?
- Ja, men sikker på at du ikke var her for ti minutter siden? Et glass per pers, vet du!
- Psst, hvis du låner frakken og den rutete sikspensen til kompisen der borte, så kan du nok klare å lure til deg et ekstra glass!

Det er det mindre elegante tipset fra filmvennen. Han med håret, og den derre gule teskjorta. Gratis drikke er festivalsport, overalt.

- "Stopp meningsløs!" Hei, vi to har visst samme teskjorter! Jobber du også her?

- Kan du noe om film?

- Ja, jeg kommer fra dokumentarfilmfestivalen i Volda. Bare se her, vi har med eget banner og greier. Rull det ut, Andreas!

- Hvem er det som sitter der borte? Det er vel han fra i fjor? Og hun fra året før der igjen.

- Har du laget noe nytt siden sist?

- Jeg har alltid noen jern i ilden. Hele tida nye prosjekter i hodet. Kanskje du kan hjelpe meg litt med det her. Jeg søker liksom en varmere atmosfære...

VARME BAKGÅRDER SKAPER VARME MENNESKER

- Hvor går jeg for å få tak i en øl her?

- Nei, her serverer vi nok bare rødvin. Til gjengjeld har vi kolossale mengder rødvin.

- Ja, men jeg er øltørst... Eller er det mulig å få et glass vann?

- Det er vann nok i springen.

GURO BIRKELAND KJELLEN